



Briselē, 2018. gada 29. novembrī
(OR. en)

14945/18

SPORT 95
SOC 744
REGIO 137
JEUN 159
EDUC 448
RECH 511
IND 379
COMPET 829
SAN 440

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	13764/18
Temats:	Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par sporta ekonomisko aspektu un tā radītajiem sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem

Pielikumā ir pievienoti secinājumi par sporta ekonomisko aspektu un tā radītajiem sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem; secinājumus Padome un dalībvalstu valdību pārstāvji pieņēma Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes sanāksmē 2018. gada 26. un 27. novembrī.

Sporta ekonomiskais aspekts un tā radītie sociāli ekonomiskie ieguvumi
Projekts – Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju
secinājumi

Eiropas Savienības Padome un Padomē sanākušie dalībvalstu valdību pārstāvji,

I. ATGĀDINOT, KA

1. ES sporta darba plānos (2011–2014 ¹, 2014–2017 ² un 2017–2020 ³), kurus pieņēma Padome un Padomē sanākušie dalībvalstu valdību pārstāvji, uzsvērtā sporta ekonomiskā aspekta nozīme, jo īpaši pievēršoties ilgtspējīgam sporta finansējumam, nozīmīgu sporta pasākumu mantojumam, sporta ekonomiskajiem ieguvumiem un inovācijai;
2. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumos (2012. gada 27. novembris) par pierādījumu bāzes stiprināšanu sporta politikas veidošanas jomā ⁴ ir atzīts sporta kā izaugsmes un nodarbinātības dzinuļa nozīmīgais ieguldījums Eiropas ekonomikā un tā ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā un uzsvērtā nozīme, kāda piemīt salīdzināmiem ar sportu saistītiem datiem un to izmantošanai politikas veidošanā, lai palielinātu sporta politikas pasākumu kvalitāti;

¹ OV C 162, 1.6.2011., 1.–5. lpp.

² OV C 183, 14.6.2014., 12.–17. lpp.

³ OV C 189, 5.6.2017., 5.–14. lpp.

⁴ OV C 393, 19.12.2012., 20.–21. lpp.

3. Padomes secinājumos par sporta nozarē veikto brīvprātīgo darbību nozīmi pilsoniskās aktivitātes veicināšanā ⁵ ir norādīts, ka sporta nozarei un tajā veiktajam brīvprātīgajam darbam valsts tautsaimniecībā ir izmērāma un nozīmīga ekonomiskā un sociālā vērtība – tai piemīt potenciāls stimulēt izaugsmes un nodarbinātības rādītājus visā Eiropas Savienībā;
4. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumos (2012. gada 27. novembris) par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu ⁶ uzsvērts, ka pašreizējie augstie fiziskās aktivitātes trūkuma rādītāji izraisa ievērojamas bažas ES un tās dalībvalstīm – gan no veselības, gan no sociālās, gan no ekonomikas perspektīvas raugoties;
5. Padomes secinājumos par sporta ieguldījumu ES ekonomikā un jo īpaši jaunatnes bezdarba un sociālās iekļaušanas jautājumu risināšanā ⁷ ir uzsvērtā sporta nozares nozīme ekonomikā un jauniešiem, kuri var gūt vērtīgas iemaņas apmaksātā darbā, kā arī brīvprātīgā darbā;
6. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumos par sportu kā inovāciju un ekonomikas izaugsmes virzītājspēku ⁸ izskatīts sporta potenciāls izaugsmes un nodarbinātības ziņā un sports kā inovācijas dzinulis;

⁵ OV C 372, 20.12.2011., 24.–26. lpp.

⁶ OV C 393, 19.12.2012., 22. lpp.

⁷ OV C 32, 4.2.2014., 2.–5. lpp.

⁸ OV C 436, 5.12.2014., 2.–5. lpp.

7. Padomes secinājumos par bērnu motorisko prasmju, fizisko un sporta aktivitāšu veicināšanu ⁹ mudināts veicināt fizisko audzināšanu skolās, tostarp motoriskās prasmes agrā bērnībā, situācijā, kad bērnu ikdienas dzīves veids mainās no fiziskas aktivitātes uz mazkustīgākām aktivitātēm;
8. Padomes secinājumos par to, kā palīdzēt apturēt bērnu liekā svara un aptaukošanās pieaugumu, ¹⁰ ir apstiprināts, ka veselība ir vērtība, izdevība un ieguldījums ikvienas valsts ekonomiskajā un sociālajā attīstībā un ka aptaukošanās bērnībā ļauj diezgan droši prognozēt aptaukošanos pieaugušā vecumā, kas izraisa labi zināmas sekas veselībai un ekonomikai;

II. ŅEMOT VĒRĀ, KA:

9. sports ir atzīts ekonomisks dzinulis izaugsmei, ņemot vērā tā ietekmi uz pievienoto vērtību, iekšzemes kopproduktu un pirkatspēju ¹¹;
10. sports ir starpnozaru parādība un sniedzas daudz tālāk par sporta industrijas ieņēmumiem. Sports jo īpaši dod ieguldījumu sabiedrības veselībā, reģionālā attīstībā un tūrismā, taču arī integrācijā un izglītībā, un tas kalpo arī kā sociāla saikne;
11. centieni izmērīt sporta ekonomisko ietekmi ES līmenī ir bijuši kopš 2006. gada, kad pirmoreiz pievērsās sporta ekonomiskajam aspektam ES kontekstā ¹²;

⁹ OV C 417, 15.12.2015., 46. lpp.

¹⁰ OV C 205, 29.6.2017., 46.–52. lpp.

¹¹ Pētījums par sporta ietekmi uz ekonomiku, izmantojot sporta satelītkontus, 2018.

¹² Sporta statistikas jautājumu ekspertu grupa (2011–2014), Viļņas sporta definīcija.

12. līdž šodienai pavisam deviņas ES dalībvalstis ¹³ uztur pilnvērtīgus valsts sporta satelītkontus, savukārt citas piecas valstis ¹⁴ uztur ar sportu saistītu datu kopumu, kas dod iespēju gūt rezultātus ar augstu precizitātes pakāpi.
13. Saskaņā ar nesen veiktu pētījumu ¹⁵ sports veido 2,12 % no ES IKP, savukārt ar sportu saistītā nodarbinātībā ir iesaistīti 5,67 miljoni cilvēku (2,72 % no ES nodarbināto skaita). Rezultāti rāda arī to, ka laikā, kad ekonomikai klājās grūti, sports bija ļoti noturīga nozare, kas radīja izaugsmi un darbvietas ¹⁶;
14. kaut gan sporta ekonomiskais aspekts – saskaņā ar valstu kontiem – ar sporta satelītkontu un citu aprēķina sistēmu starpniecību ir labi atspoguļots, sporta ieguldījums ekonomikā joprojām ir nepietiekami novērtēts, jo pastāv arī daudzi papildu, tā dēvētie sociāli ekonomiskie iedarbības veidi (piem., veselības ietekme uz ekonomiku, brīvprātīgo saistības, inovācijas ieguldījums izaugsmē un sporta ieguldījums reģionālajā attīstībā), kuri joprojām nav atspoguļoti, bet kuri arī ietekmē IKP un nodarbinātību;
15. valstu kontos ¹⁷ neatspoguļojas ar fiziskās aktivitātes trūkumu saistītu slimību ekonomiskās izmaksas ¹⁸, pat ja šī ekonomiskā ietekme ir svarīga ¹⁹, un bez attiecīgām metodēm šīs izmaksas nevar izteikt skaitļos;

¹³ Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Kipra, Lietuva, Nīderlande, Polija, Portugāle un Vācija.

¹⁴ Bulgārija, Francija, Luksemburga, Slovākija un Spānija.

¹⁵ Pētījums par sporta ietekmi uz ekonomiku, izmantojot sporta satelītkontus, 2018.

¹⁶ Apstiprināts arī: [http://www.oecd.org/mcm/C-MIN\(2013\)1-ENG.pdf](http://www.oecd.org/mcm/C-MIN(2013)1-ENG.pdf).

¹⁷ Konti un metodes nācīgas saimnieciskās darbības mērīšanai.

¹⁸ Tiešās izmaksas veselības sistēmā, produktivitātes zaudējumi, mirstība un darba nespēja, ko izraisa ar fiziskās aktivitātes trūkumu saistītas slimības, piemēram, II tipa diabēts, depresija, muguras problēmas vai sirds un asinsvadu slimības.

¹⁹ Kā apstiprināts ISCA/CEBR pētījumā "*The Economic Cost of Physical Inactivity in Europe*" (Fiziskās aktivitātes trūkuma izraisītās izmaksas Eiropā): <http://inactivity-time-bomb.nowwemove.com/> un PVO pētījumā "*Physical activity and health: evidence for action*" (Fiziskā aktivitāte un veselība – fakti, kas liecina, ka ir jārīkojas): http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/87545/E89490.pdf?ua=1.

16. brīvprātīgais darbs dod ievērojamu labumu izglītošanas jomā un sniedz svarīgu ieguldījumu saistībā ar sporta ekonomisko aspektu ²⁰, kas valstu kontos neatspoguļojas;
17. ar sportu saistītais inovācijas aspekts ²¹ joprojām nav pietiekami ņemts vērā attiecībā uz IKP un nodarbinātību, jo trūkst datu. Tāpēc ir svarīgi izstrādāt uzticamus empīriskus rezultātus par to, kā ar sportu saistīta inovācijai ietekmē eksporta attīstību un ekonomikas izaugsmi;
18. sporta ieguldījums reģionālajā attīstībā joprojām nav pietiekami pamanāms, un trūkst izpratnes par to, ka sports un fiziskā aktivitāte daudzējādā ziņā varētu būt iedarbīgi līdzekļi ES kohēzijas mērķa sasniegšanai, jo īpaši ņemot vērā ieguldījumu "Eiropa 2020" mērķu īstenošanā. Jaunākie fakti ²² parāda, kā ar sportu saistīti projekti ir veicinājuši vietējo ekonomiku, nodarbinātību un sociālo kohēziju, turklāt tie izgaismo to, ka daudzi reģioni visā Eiropā ir iekļāvuši sportu savās pārdomātas specializācijas stratēģijās;

III. ATZĪSTOT, KA:

19. lai atspoguļotu sporta ieguldījumu ekonomikā kopumā, ir jāņem vērā papildu aspekti, tostarp skaitļos jāizsaka ar veselību saistītā fiziskās aktivitātes ietekme uz ekonomiku, jāatzīst brīvprātīgā darba sniegtais papildu ieguvums, jāņem vērā inovācijas devums izaugsmes potenciāla palielināšanā un jāanalizē ar sportu saistītu projektu ietekme uz reģionālo attīstību;

²⁰ Pētījums par brīvprātīgo darbu Eiropas Savienībā, 2010. gads.

²¹ Ietver procesu, kurā ideja vai izgudrojums tiek pārvērsts par preci vai pakalpojumu, kas rada vērtību vai par ko klienti maksās.

²² Pētījums par sporta ieguldījumu reģionālajā attīstībā, izmantojot strukturālos fondus, 2016. gads.

20. lai mērītu sporta sociālekonomisko ietekmi, ir vajadzīgas papildu metodes un pieejas ²³.
Lai valsts un Eiropas līmenī nodrošinātu uz faktiem balstītus rezultātus, ir jābūt pieejamiem salīdzināmiem datiem un konstatējumiem. Visi savāktie dati par šiem jautājumiem būtu jāiedala pēc dzimuma;
21. sports un fiziskās aktivitātes palīdz risināt mūsdienu vietējās un reģionālās problēmas, jo īpaši, izstrādājot vidi saudzējošas mobilitātes risinājumus, panākot pilsētu teritoriju ātrāku atdzīvošanos, pateicoties viedām sporta infrastruktūrām, vai uzlabojot sociālo kohēziju starp dažādām kopienām;

IV. AICINA DALĪBVALSTIS:

22. apsvērt iespējas izstrādāt sporta satelītkontus vai citas salīdzināmas aprēķināšanas sistēmas, ar ko skaitļos izsaka sporta ietekmi uz ekonomiku;
23. atbalstīt un izplatīt ideju par plašāku sporta ekonomiskā aspekta atspoguļošanu Eiropas un valsts līmenī, ietverot sociālekonomiskos aspektus, jo īpaši brīvprātīgo darbu, ar veselību saistītus ekonomiskos aspektus un inovāciju, un uzlabojot starpnozaru sadarbību;
24. ņemt vērā, kādu vērtību valsts ekonomikai sniedz brīvprātīgais darbs, un šo jautājumu iekļaut statistikā;
25. izmantojot uzticamus datus, vairot izpratni par sporta iespējām veicināt izaugsmi un nodarbinātību;

²³ Arī Kazaņas rīcības plāna, ko 2017. gada 15. jūlijā pieņēma *UNESCO*, 2. darbībā ir noteikts, ka jāizstrādā vienoti rādītāji, pēc kuriem mēra fiziskās audzināšanas, fiziskās aktivitātes un sporta ieguldījumu par prioritātēm noteikto ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā.

26. apsvērt iespējas turpmākai sadarbībai starp dalībvalstīm un ar Komisiju, lai izstrādātu salīdzināmas definīcijas, metodes un standartus attiecībā uz sporta nozares sociālekonomiskajiem aspektiem;
27. attiecīgos gadījumos veicināt apmaiņu valsts līmenī par pārdomātas specializācijas stratēģiju, piemēram, sporta kopu, iekļaušanu;
28. apsvērt iespēju iekļaut sportu un fiziskās aktivitātes kā transversālu prioritāti citās politikas jomās, piemēram, veselības, izglītības, transporta, pilsētplānošanas, sociālajā un tūrisma politikā, kurās par sporta ieguldījumu ir daudz liecību;

V. AICINA KOMISIJU:

29. veicināt un atbalstīt darbības – piemēram, attiecīgu datu un ar metodēm saistītas zinātnības apmaiņu, faktu vākšanu un sporta statistikas datu apkopošanu, kā arī tehnisko atbalstu –, kuru mērķis ir uzlabot un vienkāršot dalībvalstu centienus sporta ekonomiskā aspekta izteikšanai skaitļos;
30. sākt izvērtēt to aprēķināšanas sistēmu lietošanu un piemērojamību, kuras izmanto, lai skaitļos izteiktu sporta sociālekonomiskos aspektus, tostarp apzināt esošos pētījumus un apkopot paraugprakses piemērus;
31. ekspertu grupas kontekstā un ar *Eurostat* palīdzību atbalstīt tādu instrumentu izstrādi, ar kuriem papildina vai atjaunina jau esošos datus par sporta ekonomisko aspektu, tostarp sociālekonomiskajiem aspektiem;
32. vairoto izpratni par sporta iespējām radīt inovāciju;

33. atbalstīt apmaiņu un vēl vairāk pastiprināt sadarbību gan Komisijā, gan ar citām ES iestādēm attiecībā uz sporta lomu mūsdienu ekonomikās un sabiedrībā, jo īpaši ņemot vērā tā ieguldījumu reģionālajā attīstībā;

VI. AICINA SPORTA KUSTĪBU:

34. atbalstīt datu vākšanu par to, kādu ieguldījumu sniedz brīvprātīgais darbs sporta un fiziskās aktivitātes jomā;
35. apsvērt iespējas veicināt salīdzināmu ekonomisko analīzi par brīvprātīgā darba un fiziskās aktivitātes, kā arī fiziskās aktivitātes trūkuma ietekmi uz ekonomiku;
36. sekmēt paraugprakses apmaiņu ar ekspertiem par metodēm, ar ko mēra sociālekonomisko ietekmi.
-

1. Komisijas Baltajā grāmatā par sportu ²⁴ ir īpaši uzsvērtā sporta ekonomiskā dimensija, akcentējot to, ka ir vajadzīga ES mēroga salīdzināma informācija, lai izstrādātu uz faktiem balstītu politiku.
 2. Komisijas paziņojumā par sportu ²⁵ ir atzīts, cik svarīga nozīme pārdomātas politikas veidošanā ir sporta satelītkontiem, un uzsvērtā sporta kā reģionālās attīstības instrumenta vērtība.
-

²⁴ Dok. 11811/07 – COM(2007)391 galīgā redakcija, 12.7.2007.

²⁵ Dok. 5597/11 – COM(2011) 12 galīgā redakcija, 21.1.2011.